вторинному ринку, для визначення його вартості необхідні основні технічні характеристики для порівняльного аналіза, і, таким чином, обираються максимально подібні до викраденого майна товари. Отже, під час військового стану особливо важливим є наявність максимально повної та точної інформації щодо викрадених товарів для уникнення затримки роботи правоохоронних органів.

Список використаних джерел

1. Желавська О.О. Розрахунок втрати якості непродовольчих товарів у зв'язку з їх зносом та наявністю дефектів: метод. рек. / Мінюст України, КНДІСЕ; Київ, 2011. 34 с.

2. ДСТУ 2860-94. Надійність техніки. Терміни та визначення (2273) Чинний від 1996.01.01. URL: https://dnaop.com/html/2273_4.html.

Фурман Ярослав Володимирович,
старший науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем криміналістичного забезпечення та судової експертології навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ ГЕОРАДАРІВ У ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

У правоохоронній діяльності під час здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень інколи працівники поліції стикаються з проблемою пошуку та виявлення прихованих біологічних об'єктів, зокрема трупів людей.

Враховуючи активні бойові дії, які проходять на території України з регулярними військами російської федерації, перебування деяких територій під тимчасовою окупацією, вплинули на збільшення кількості зниклих безвісти громадян, зокрема військовослужбовців, з якими втрачено зв'язок під час виконання ними бойових завдань. Необхідно припускати, що певна кількість осіб, зниклих безвісти загинули, а їх тіла (рештки) до цього часу незнайдені.

В ході деокупації територій Київської, Чернігівської, Сумської, Харківської, Херсонської областей та документування військових злочинів вчинених представниками країни-агресора, неодноразово виникали питання щодо установлення місць поховань загиблих громадян для подальшого проведення ексгумації.

Огляд місця події, пов'язаної з пошуком місця захоронення особи, може здійснюватися із залученням спеціалістів та використанням відповідної криміналістичної і спеціальної техніки.

У разі, якщо в ході проведення слідчих (розшукових) дій або оперативно-розшукових заходів було встановлено орієнтовне місце захоронення особи, для її пошуку та виявлення застосовують різні методи та науково-технічні засоби.

Георадари, загалом, використовуються у промислово-господарській діяльності для виявлення у ґрунті, під водою, у насипних вантажах та інших середовищах різних предметів, неоднорідностей, у тому числі трубопроводів, карстових порожнеч і вимоїн у залізничних і автомобільних насипах, неоднорідностей структури ґрунту, а також під час проведення археологічних, будівельних і ремонтних робіт.

У правоохоронних органах георадари можуть використовуватися для виконання різного роду завдань, пов'язаних з пошуком і виявленням тайників, контрабандних схованок у гомогенних однорідних вантажах, виявлення підкопів, а також для виявлення кримінальних поховань [1].

Для вирішення пошукових завдань був обраний один з кращих вітчизняних приладів – "Скануючий георадар", що розроблений у Харкові. Його перевагами по технічних параметрах перед існуючими вітчизняними і зарубіжними аналогами є [2, с. 7]:

- істотно більша глибина зондування (25-30 метрів) в реальних ґрунтах (глина, суглинок, супісок) зі збереженням високої роздільної здатності за розміром предмету, що сумірний, наприклад, з пістолетом Макарова (0,15 – 0,2 метра);

- можливість виявлення і картографування слабко контрастних шарів з використанням технологічних секретів (ноу-хау), які не мають аналогів у світі;

- здатність працювати в умовах промислових електромагнітних перешкод і наявності великої кількості інженерних, металевих й інших конструкцій на поверхні в місці проведення пошукових робіт;

- можливість визначення типу і властивостей підповерхневих шарів ґрунту з визначенням їх електричних характеристик;

- можливість побудови тривимірних карт зображення підземних структур із залученням мінімальної інформації про досліджувану геологічну структуру.

У криміналістиці георадарне обстеження може вирішити такі завдання:

Судова антропологія – пошук людських останків, похованих під бетонними конструкціями, у заболоченій місцевості та інших важкодоступних умовах іноді буває настільки ускладнений, що роботи доводиться переносити або зовсім скасовувати у зв'язку з неможливістю виконання. У цій ситуації георадар може не тільки виявити аномалії, що вказують на поховання (порожнини, обводнені ділянки), а й достовірно виявити ділянки з нерівномірним змішанням ґрунту. Таке явище вказує на те, що в цьому місці проводилися земляні роботи. Навіть після багатьох років структура ґрунту не відновлюється, особливо якщо в ній присутні шари щебню, гравію, суглинків. Завдяки великій глибині зондування можна виявити людські останки під шаром бетону, щебню, інших предметів, що приховують несанкціоноване поховання.

Пошук вибухонебезпечних предметів як на відкритій місцевості, так і в будівлях. Нерідко при надходженні дзвінка про за мінування співробітникам поліції доводиться в оперативному порядку обстежувати виробничі будівлі, аеропорти, стадіони та інші об'єкти. У цій ситуації георадар використовується для зондування фундаментів, стін, несучих конструкцій, а також прилеглих до об'єктів площ.

Схрони, схованки з цінностями або наркотичними речовинами, замуровані кімнати легко виявляються під час георадарного обстеження приміщень. Завдяки високій продуктивності і можливості безперервно зондувати великі площі георадаром з легкістю виявляються тунелі, підкопи, замасковані бункери, землянки та інші споруди, які використовують з метою контрабанди, складування нелегальних предметів або приховування осіб, яких розшукують правоохоронці.

Виявлення предметів під водою – нерідко в кримінальній діяльності водна товща використовується для зберігання заборонених предметів. З цією метою контейнери або маломірні судна, автомобільний транспорт можуть затоплювати, щоб після певного часу їх можна було витягти [3].

Список використаних джерел

1. Кофанов, А. В., Атаманчук, В. М., Арешонков, В. В., Волошин, О. Г., Воробей, О. В., Кофанова, О. С., ... & Підвисоцький, В. В. (2021). Автоматизована інформаційно-довідкова система «Інспектор-криміналіст.

2. Заявка № 2003032473 на отримання патенту на винахід "Пристрій підповерхневого радіолокаційного зондування".

3. LMX150™ for Forensics. www.sensoft.ca. URL: https://www.sensoft.ca/products/lmx150-findar-gpr/lmx150-for-forensics/.